

NEJ TILL SKUGGIGT OCH BLÅSIGT – JA TILL EN NY GRÖN OCH LEVANDE STADSDEL

Inkommande synpunkter på planförslag 2022 och ett alternativt förslag 2024

CENTRALA TELEFONPLAN PLANFÖRSLAG 2022

ÅTTA PUNKTER OM VARFÖR
PLANEN BEHÖVER GÖRAS OM

1

EN STOR OCH OÅTERKALLIG FÖRÄNDRING

Förslaget innebär en omfattande omvandling med ökad bebyggelsetäthet och höjd, vilket skulle göra området till **en av Stockholms mest tätbefolkade delar** med cirka 1 000 nya lägenheter i täta stadskvarter och skyskrapor på upp till 32 våningar, tillsammans med 5 000 kvadratmeter för handel, kultur och service, inklusive en förskola.

SKADAR EN AV SVERIGES VIKTIGASTE HISTORISKA PLATSER

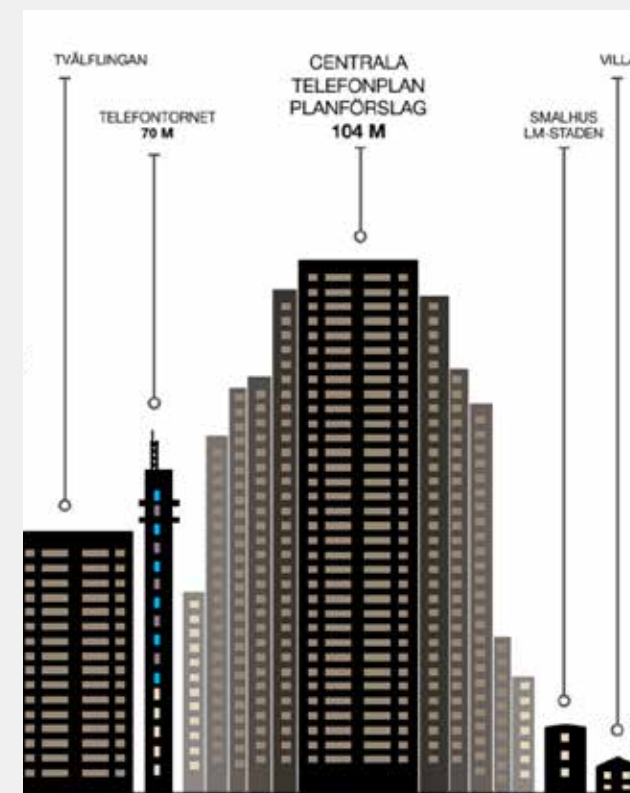
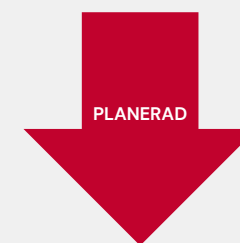
2

Riksintresset LM Ericssons industrianläggning är en av de mest betydelsefulla delarna av Telefonplan, både historiskt och arkitektoniskt. LM-staden, som är en del av riksintresset, med sina smala hus utplacerade i naturmark, är en viktig del av det moderna samhällets arkitektoniska kulturarv. De höga byggnader som planeras i direkt anslutning till LM-staden och intrånget på områdets naturmark hotar att dramatiskt förändra områdets karaktär och **bryter dessutom mot plan- och bygglagen.**

3

TÄTT BYGGDA SKYSKRAPOR LÄGGER OMRÅDET I SKUGGA OCH DET BLIR BLÅSIGT

En av de mest oroande konsekvenserna av de höga byggnader som planeras är den påverkan de kommer att ha på ljusförhållandena. **Många platser och bostäder kommer ligga i mörker stora delen av dagen** om planen genomförs. Vindstudierna har visat att de nya byggnaderna skulle skapa mycket **ogynnsamma vindförhållanden** i området, vilket skulle göra det otrivsamt för människor att vistas i stora delar av stadsdelen.

STORA INGREPP PÅ BEFINTLIGA BIOTOPER, MILJÖANALYS SAKNAS

4

Förslaget innebär en minskning av gröna områden på en plats där tillgången redan nu är liten. Den natur och de djur som blir kvar kommer att bli mycket negativt påverkade. Trots den stora påverkan har ingen miljökonsekvensanalys gjorts. **Befintliga biotoper är dåligt utredda och inventerade.**

5

BARNEN ÄR DE STORA FÖRLORANA

Den integrerade barnkonsekvensanalysen visar att **planförslaget inte når upp till en acceptabel nivå** när det gäller barns och ungas behov av grönska och fria ytor för fysisk aktivitet. Barnen kommer att få mindre och mörkare gårdar än barn i andra stadsdelar. Den planerade förskolan har bara en fjärdedel av rekommenderad yta och kommer att ligga i skugga större delen av dagen. Den kommer även vara bullerstörd.

FÖR LITEN FRIYTA OCH INGA TREVLIGA PLATSER ATT VARA PÅ UTOMHUS

6

De mycket höga husen i kombination med för få och dåliga utomhusmiljöer riskerar leda till en rad **sociala problem och minskad attraktivitet**. Planförslaget avviker från översiktsplanens mål om en god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden samt en god stadsmiljö med inbjudande offentliga platser. Det är tydligt att planförslaget innebär **en för låg offentlig friyta per invånare** och att de höga husen leder till **låga vistelsevärden i befintliga och tillskapade friytor**. Klustret av höga och tätt placerade byggnader kommer skapa barriärer mellan LM-staden, Midsommarkransen, Hökmossens småstugeområde och nyare bostadskvarter i stället för att knyta ihop dem.

7

KOLLEKTIVTRAFIK OCH ANNAN SERVICE ÄR OTILLRÄCKLIGT UTREDDA

Offentlig service som skolor, vårdcentraler, idrottsanläggningar är **dåligt utredda** och de som planeras hotar att bli **bullerutsatta**. Det saknas tillfredställande förslag på hur **kollektivtrafiken** ska kunna fungera på ett bra sätt.

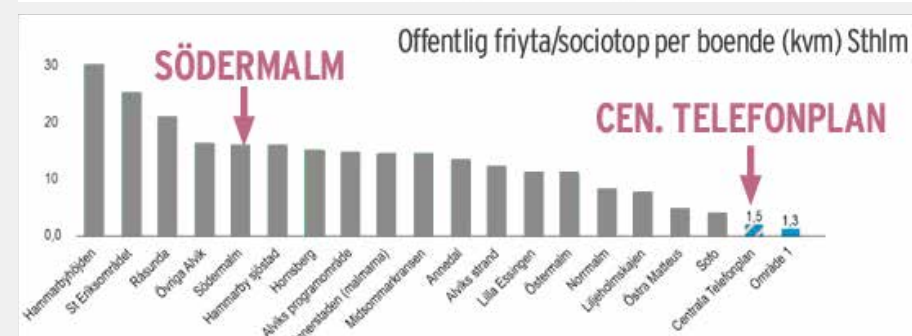
REMISSINSTANSER OCH MEDBORGARE STARKT KRITISKA

8

Det finns **en bred enighet** bland både remissinstanser och privatpersoner om att förslaget i sin nuvarande form **behöver omarbetas kraftigt**. Majoriteten föreslår att exploateringstalen minskas och att **större hänsyn tas till områdets unika kulturhistoriska och sociala förutsättningar**. Respekt för hållbarhetsprinciper, fler grönytor större hänsyn till barns behov efterfrågas också. I dagsläget har **över 1500 personer** skrivit på en namninsamling mot förslaget.

DET BLIR STOCKHOLMS TÄTASTE BOSTADSOMRÅDE

Det nuvarande samrådsförslaget föreslår att bygga 4 500 nya bostäder i området till 2030, just "Centrala Telefonplan" ska skapa 1 000 av dessa bostäder. Det blir då det i särklass tätaste området i hela Stockholm. Hela fyra gånger så tätt som Södermalm. (Se graf nedan).

SAMSTÄMMIG KRITIK FRÅN REMISSINSTANSENA

LÄNSSTYRELSEN: För höga och för många hus skadar riksintresset LM-staden samt eventuellt ytterligare riksintresse. Det blir för bullrigt för bostäder i flera av de planerade kvarteren, risk för vibrationsljud som ej utretts. Förorenade områden behöver undersökas innan de byggs på samt luftkvaliteten är ej undersökt. Det är stora risker för brand/räddningsinsatser är ej undersökta, ingen plan för hur man hantera framtida översvämningar och ingen undersökning av risk för ras och skred. Det är brist på grönområden, fridlysta fåglar behöver utredas, även felaktig bedömning av risk för miljöpåverkan. Resultatet från barnkonsekvensanalysen har inte beaktats i förslaget.

HÄGERSTEN-ÄLVSJÖ STADSDELSFÖRVALTNING OCH NÄMNDEN: För hög exploatering, för höga hus, skuggigt, blåsig. Otrivsamt och otryggt miljö, dåligt för barn, för få parker och för stor påverkan på riksintresset. Ingen knypunkt som hävdas.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN: För bullrigt för bostäder i flera av de planerade kvarteren, risk för vibrationsljud som ej utretts. Västbergaskogen behöver utredas bättre. För hög exploatering/ för liten friyta.

SKÖNHETSRADET: Fel att behålla exploateringsvolymerna från 2016 som aldrig var lämpliga för platsen, detta har skapat följdfel i de två följande planerna. Att rätta till grundfelet skulle kunna lösa många av de problem som planförslaget nu får. Förslaget bryter mot stadens egna styrdokument och byggprinciper, planförslaget ska avstyrkas och ett nytt förslag ska tas fram som inte belastas av exploateringsvolymerna från 2016.

REGIONEN: Station och bussterminaler felritade, aktuell trafikanalys för området saknas, buller från kollektivtrafiken inte medtaget i förslaget, tillgänglighet för personer med funktionshinder samt äldre saknas i stort i underlaget/är ej utrett, saknas helt ett resonemang kring negativ klimatpåverkan utifrån detaljplanens genomförande.

TRAFIKKONTORET: olämpligt bygga bostäder på bullerutsatta områden.

HÄGERSTENS HEMBYGDSFÖRENING: För höga och för många hus, överexploatering/för liten friyta, dålig tillgång till parker, skuggiga och oinbjudande stadsmiljöer, stor skada på riksintresset och negativ påverkan på kulturmiljön i området inkl. Hökmossens egnahemsområde. Mycket dålig miljö för barn, barnkonsekvensanalysen som har gjorts har inte beaktats.

KULTURFÖRVALTNINGEN: För höga och för många hus, skadar riksintresset, är negativt för platsens identitet och kulturvärden, för hög exploateringsgrad och i strid med stadens egna styrdokument samt bryter mot 2 kap 6§ PBL.

SAMFUNDET ST:ERIK: För höga och för många hus, stor skada på riksintresset, stora konsekvenser för kulturmiljön, överexploatering.

**IDROTTSFÖRVALTNINGEN,
FASTIGHETSKONTORET, TRAFIKVERKET:**
Otrivsamma parker med högt slitage, dåligt för barns hälsa och välbefinnande, olämpligt bygga bostäder på bullerutsatta områden.

ALTERNATIVT PLANFÖRSLAG FÖR CENTRALA TELEFONPLAN

Telefonplans vänner ser positivt på att Telefonplansområdet utvecklas. Vi vill med vårt alternativa planförslag bidra med en konstruktiv plan för hur området kan utvecklas på ett sätt som gynnar både nuvarande och framtida invånare.

Vi föreslår en mer balanserad och hållbar stadsutveckling där områdets unika kvalitéer bevaras och stärks, samtidigt som nya bostäder, service och platser för rekreation skapas.

Vårt alternativa planförslag är en skiss, men det bygger på riktiga beräkningar. Vår tanke är att det ska ersätta planförslaget från 2022 som varit på samråd årsskiftet 2022/2023 och vars samrådsredogörelse ska behandlas på stadsbyggnadsnämndens möte den 24 oktober 2024. Förslaget baseras på den kvartersindelning och det gatunät som gällt i de planförslag som upprättats 2014 och 2018.

Telefonplans vänner's alternativa planförslag liknar närmast förslaget från 2014. Skillnaden är att tunnelbanestationen inte däckas över. Det sänker kostnaderna. En del hushöjder har också sänkts i förhållande till 2014 års förslag.

Telefonplans vänner's alternativa planförslag ger 350-400 bostäder.

ETT OMRÅDE - FYRA OLIKA PLANFÖRSLAG

Planförslag 2014
480 bostäder

Planförslag 2018 med Tellus Towers - Samma kvarter som 2014
1 300 bostäder

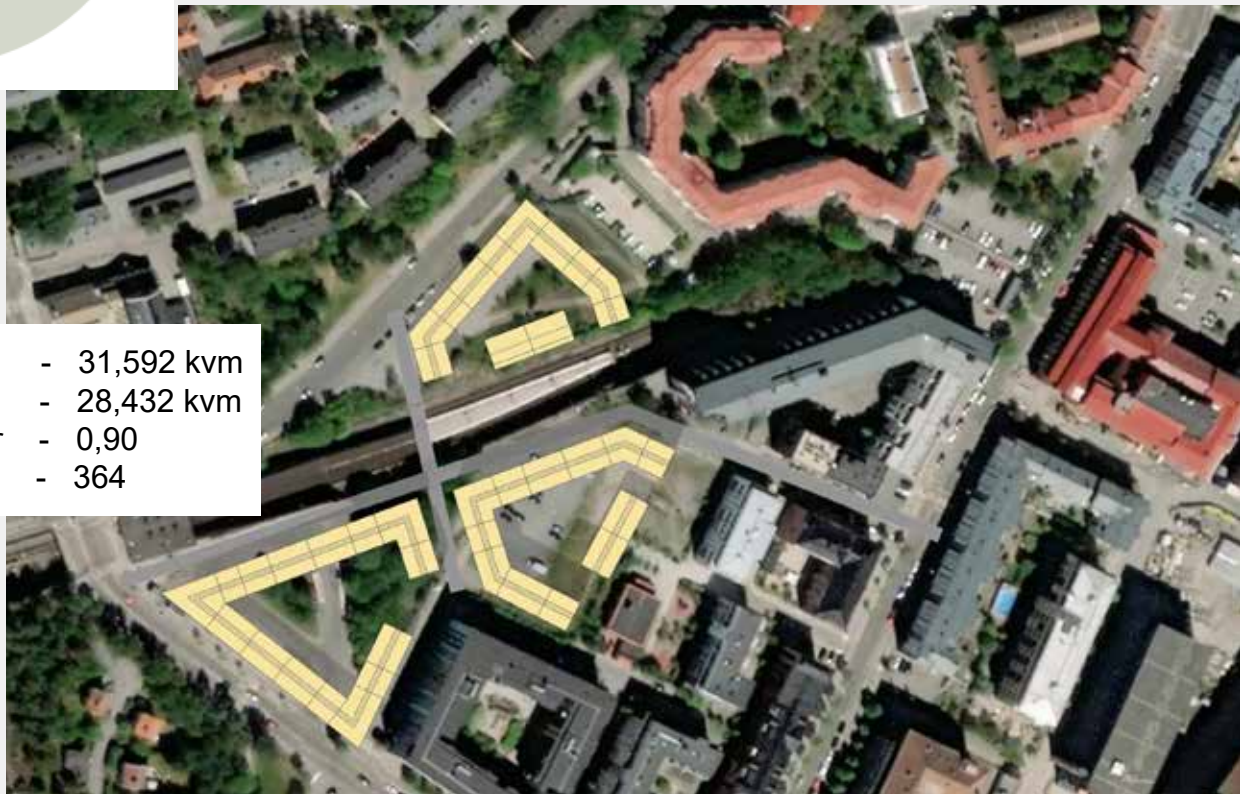
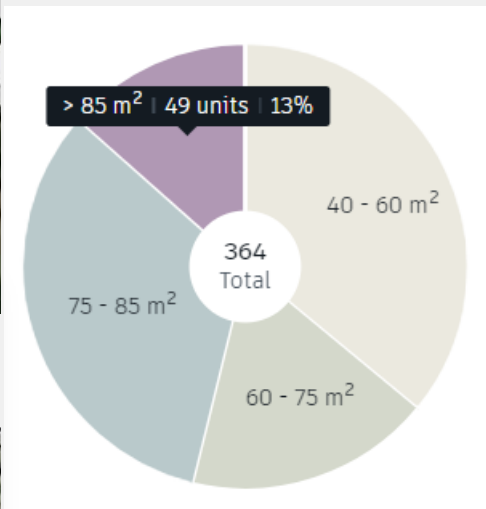

Planförslag 2022 - Två nya kvarter i förhållande till 2014
1 300 bostäder

Telefonplans vänners alternativa planförslag - Kvarter 2, 3 & 4 från 2014
Hus i 4 - 7 våningar, inga överdäckningar. 350-400 bostäder.

PLANFÖRSLAG 2024 - VISUALISERAT MED 3D MODULER

> BTA	- 31,592 kvm
> BOA	- 28,432 kvm
> Effektivitetsfaktor	- 0,90
> Antal bostäder	- 364

Telefonplans vänners alternativa planförslag - Kvarter 2, 3 & 4 från 2014
Hus i 4 - 7 våningar, inga överdäckningar. 350-400 bostäder.

ALTERNATIV FÖR TELEFONPLAN

Här följer bilder från sex olika platser.
De visar hur det kommer se om 2022 års förslag
genomförs jämfört med Planförslag 2024.
Vi börjar med Telefonplan.

Planförslag 2022

Skärmar av övriga stadsdelar, skapar
skugga och blåst, minskar grönytan.

Telefonplan idag

Telefonplans vänners alternativa planförslag

Samma kvarter som 2014, Kv4.
Nya hus som följer de befintliga byggnadernas höjd.

TELEFONVÄGEN Kv Silvergranen

Planförslag 2022
Bild hämtad från planförslaget
Försköna verkligheten

Telefonplans vänners alternativa planförslag
Samma kvarter som 2014, Kv2
Nya hus som följer de befintliga byggnadernas höjd

Planförslag 2022
Mer realistiskt skiss
De nya höga husen skapar skugga och skärmar av de omringliggande lägre byggnaderna.

TELEFONVÄGEN nytt Kv 5

Planförslag 2022 - bild hämtad från planförslaget.
Nytt kvarter på naturmark inom riksintresset som inte ingick i planområdet 2014 och 2018. Grönområde försvinner, LM-staden skärmas av och ny bebyggelse inom riksintresset bryter både mot både plan- och bygglagen och stadens egen översiktsplan.

Telefonplans vänners alternativa planförslag
Den för LM-staden karaktäristiska naturmarken bevaras och riksintressets kulturvärde skyddas.

KLAVIATURGATAN

Planförslag 2022

Arkitektritad bild hämtad från planförslaget
förskönar verkligheten

Telefonplans vänners alternativa planförslag

Kvarter 3 med samma utformning som 2014.

Nya hus anpassade efter befintliga byggnadernas höjd.

Planförslag 2022

Mer realistisk skiss

Byggnaderna skapar ett högt kluster och skärmar
av de omkringliggande lägre byggnaderna. Det blir
skuggigt och blåsigt.

MIKROFONVÄGEN

Planförslag 2022 - kvarter 4

Arkitektritad bild hämtad från planförslaget
Förskönar verkligheten. Gatan ser bredare
ut än den blir. Kvarter 6 ej inritat.

Telefonplans vänners alternativa planförslag

Kvarter 4 anpassas i höjd till befintliga byggnader.

Kvarter 6 utgår.

Spridningskorridor till Västbergaskogen bevaras och
anknytningen till Hökmossen trädgårdsstad är intakt.

Planförslag 2022

Mer realistisk skiss

Det blir trångt, skuggigt och blåsig mellan
skysraporna och kvarter 6.

Grönområde med värdefulla träd försvinner.

MIKROFONVÄGEN - SEDD FRÅN TORGET

Planförslag 2022 - kvarter 6

Förskönar verkligheten.

Nytt kvarter på mark som inte ingick i planområdet 2014 och 2018

Husen är mycket högre i förhållande till den murbiten och den lilla bit av berget som bevaras till höger än vad det ser ut som på bilden. Grönområde försvinner. Kulturhistoriskt värdefulla småstugor rivs. Spridningskorridorer till Västbergskogen och anknytningen till Hökmossens småstugeområde försvinner.

Telefonplans vänners alternativa planförslag

Kvarter 6 utgår.

Grönområden och anknytningen till Västbergskogen med spridningskorridor för fåglar och ädellövträd bevaras. Karaktäristik bergsformation och samt entrén Hökmossen trädgårdsstad och dess grönska förblir intakt.

PRYLVÄGEN

Planförslag 2022 -Två kulturhistoriskt värdefulla villor rivs och ersätts med sexvåningshus och en stadsvilla.

Prylvägen ingår i Hökmossens småstugeområde.
Småstugeområde benämns som kulturhistoriskt värdefull miljö.
Enligt Byggnadsordningen ska den gröna karaktären bevaras.

De två villorna som ska rivas är grön- respektive gulklassade enligt den färgkodning stadsmuseet använder för kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Sexvåningshuset, som planeras längs Mikrofonvägen, kommer ha orimligt stor inverkan på samtliga småstugor på Prylvägen och Svarvstolsvägen. Särskilt drabbat blir den närmaste villan som kommer få ett sexvåningshus 4,5 meter från tomtgränsen.

Telefonplans vänners alternativa planförslag

Hela kvarter 6 utgår, kulturhistoriska värdefulla villor bevaras, Hökmossens småstugeområde förbli intakt enligt översiktsplan och Stockholms byggnadsordning.

Grönområde finns kvar och risken för översvämningsproblematik minskar.

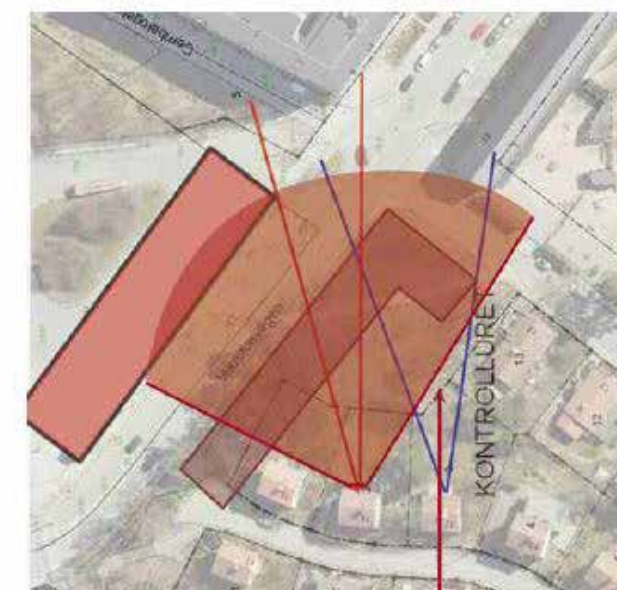
Trädgården från närmaste villan i dag sedd från Prylvägen

Trädgården om det nya kvarteret tillåts.
All grönska vid tomtgränsen försvinner och ersätts av ett sex våningar högt hus med fri sikt in i trädgården.

Siktlinjer av Peter Tomtlund -vy från vardagsrum

Siktlinjer kommentar från Kontrolluret 2, större yta är egentliga siktlinjer

Siktlinjer enligt de ritningar som lämnats in av arkitektkontoret till stadsbyggnadskontoret. De utgår ifrån att man bara tittar ut genom fönstret i vardagsrummet.

Mer realistiska siktlinjer, tar även hänsyn till utsikt från övriga fönster i villan.

ALTERNATIVT PLANFÖRSLAG - FÖRDELAR

- Skapar nya bostäder som är socialt och kulturellt hållbara med god tillgång till grönska.
- Bevarar riksintresset inom kulturmiljövården, LM:s industriområden och LM staden, samt det kulturhistoriskt värdefulla småstugeområdet Hökmossen.
- Har den attraktiva förstaden som modell för ny bebyggelse i en anpassad skala omkringliggande bostadsområden.
- Ser utvecklingen av centrala Telefonplan som en del i en större helhet och lyfter fram Telefonplans unika plats som en del av södra förstaden.
- Tar tillvara på Telefonplans "pärlor" och unika miljöer. Bygger inga barriärer mellan gamla och mer nybyggda områden utan låter dem i stället bli en del av en helhetsupplevelse.

SKYDD AV RIKSINTRESSET OCH SMÅSTUGEOMRÅDET

Vi föreslår att både riksintresset Im ericssons industrianläggning, som Im-staden är en del av och hökmossens småstugeområde skyddas från rivning och exploatering. Det är nödvändigt att bevara dessa områden, inte bara för deras arkitektoniska och historiska betydelse, utan även för deras betydelse för invånarnas upplevelse av stadsdelen som en sammanhållen och levande miljö. Genom att skydda dessa områden kan vi säkerställa att framtida generationer får ta del av detta viktiga kulturarv.

FLER GRÖNYTOR OCH OFFENTLIGA UTRYMMEN

Det är avgörande att nya offentliga utrymmen och parker inkluderas i detaljplanen. Grönområden är viktiga för både den biologiska mångfalden och för invånarnas livskvalitet, och vi föreslår att detaljplanen omarbetas för att säkerställa tillgång till dessa resurser. Vi vill också se fler lekplatser, idrottsplatser och sociala mötesplatser som främjar invånarnas hälsa och välbefinnande.

FÖRBÄTTRAD LOKAL DELAKTIGHET OCH MEDBESTÄMMANDE

För att säkerställa en socialt hållbar utveckling måste invånarna involveras mer aktivt i planeringsprocessen. Vi föreslår att staden anordnar fler samråd och workshops där invånarna får möjlighet att påverka utvecklingen av området. Genom att involvera lokalbefolkningen kan vi säkerställa att den nya bebyggelsen inte bara möter ekonomiska och strukturella anspråk, utan också tar hänsyn till invånarnas verkliga behov och önskemål.

BEBYGGELSEANPASSNING

Ny bebyggelse bör anpassas efter områdets befintliga karaktär. Genom att begränsa höjden på nya byggnader och säkerställa att de harmonierar med den omgivande bebyggelsen, kan vi bevara områdets visuella uttryck och samtidigt möta behovet av nya bostäder. Det är avgörande att de nya byggnaderna inte skapar skuggning eller påverkar områdets mikroklimat negativt.